

Handläggare
Bo Engström, planchef

Datum
2018-01-22

Diarienummer
ALN-2016-0247

Äldrenämndens verksamhetsberättelse och internkontroll 2017

Förslag till beslut

Äldreförvaltningen föreslår äldrenämnden besluta

- att** godkänna verksamhetsberättelsen för 2017,
- att** godkänna redovisningen av uppföljning av internkontrollplanen för 2017,
- att** överlämna de godkända handlingarna till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

I nämndens verksamhetsberättelse redovisas viktiga händelser och måluppfyllelsen ifråga om de uppdrag som ålagts nämnden under 2017. I berättelsen ges också en beskrivning av utvecklingen inom nämndens verksamhetsområden och framtida utmaningar.

I redovisningen av arbetet med internkontroll redogörs för nämndens hantering av de riskområden som identifierades inför verksamhetsåret.

Carina Juhlin
Förvaltningsdirektör

Handläggare
Bo Engström, planchef
Magnus Bergman-Kyllönen, ekonomichef

Datum	Diarienummer
2018-01-19	ALN-2016-0247

Verksamhetsberättelse för äldrenämnden

2017

Äldrenämnden ansvarar för service, vård och omsorg till personer 65 år och äldre. Nämnden arbetar främst utifrån socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen. Nämnden ansvarar även för öppna insatser och förebyggande verksamhet för åldersgruppen.

Viktiga händelser under året

Under året har fokus inom äldrenämnden i hög grad legat på att utveckla en ny förvaltningsorganisation, med integrerade former för samverkan mellan systemledning och egenregiverksamhet. Samtidigt har betydande utmaningar funnits, både inom systemledning och egenregiverksamhet, vad gäller bemanning. Den tidigare förvaltningsdirektören har slutat och ny direktör tillträtt. Även på andra strategiska befattningar har det varit viss omsättning.

I arbetet med Äldrevänlig stad, under vägledning från WHO, har en omfattande dialog genomförts med Uppsalas medborgare över 60 år. Närmare var tjugonde 60-åring har medverkat genom att svara på hur det är att åldras i Uppsala. Kartläggningen utgör grunden för utarbetandet av en handlingsplan under 2018.

Inom det särskilda boendet har ytterligare ett boende tillkommit under året. Samtidigt har upphandlad verksamhet minskat i omfattning, relativt sett, genom återgång av totalt sju vård- och omsorgsboenden i kommunal egenregi. Omfattande insatser inom egenregin har ägnats åt att införa heltid som norm.

Inom hemtjänsten har antalet brukare ökat markant mellan 2016 och 2017. Den största ökningen har skett i åldersintervallet 65 – 79 år där volymökningen varit cirka 18 procent. En något mindre volymökning, om än betydande, har också skett i åldersintervallet 80 år och äldre, där ökningen varit cirka sju procent.

Omfattande förberedelser har gjorts med anledning av förändringar från årsskiftet 2017/2018 i betalningsansvarslagen och det nya regelverket kring samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. I ökad omfattning förväntas äldre att skrivas ut direkt till hemmet.

Nämndens måluppfyllelse

Ekonomi

Det ekonomiska årsbokslutet redovisas i eget ärende till äldrenämndens sammanträde i mars 2018.

Inriktningsmål, uppdrag och åtgärder

Under år 2017 aviserades kommunfullmäktiges uppdrag utifrån nio övergripande inriktningsmål. Av dessa var samtliga aktuella för äldre- och utbildningsnämnden utom ett som avsåg den pedagogiska verksamheten¹. Mängden uppdrag och åtgärder under fullmäktiges inriktningsmål framgår av tabell 2 nedan. Av den kvantitativa sammanställningen framgår att den största mängden åtgärder som äldre- och utbildningsnämnden aviserat för 2017, kanske föga överraskande, fokuserat på mål 7, avseende vård och omsorg efter behov. Här återfanns en dryg fjärdedel av samtliga åtgärder. Därefter återfanns mål 9, kring medarbetarnas arbetsvillkor och kompetens, med en femtedel av alla åtgärder. Andra centrala målområden gällde kommunens ekonomi (mål 1) respektive smart stads- och landsbygdsutveckling (mål 3), med en dryg tiondel vardera av samtliga åtgärder.

Tabell 2: *Fördelning av uppdrag och åtgärder utifrån fullmäktiges inriktningsmål för 2017.*

Inriktningsmål	Antal uppdrag	Andel av samtliga uppdrag	Antal åtgärder	Andel av samtliga åtgärder
1.Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi	3	10	6	13
2.Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i	3	10	3	7
3.Uppsala stad och landsbygd ska växa smart och hållbart	6	21	6	13
4.Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna	2	7	4	9
5.Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete	0	0	2	4
6.Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande		Ej aktuellt för äldre- och utbildningsnämnden		
7.I Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov	6	21	13	28
8.Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället	3	10	3	7
9.Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala	6	21	9	20
Totalt	29	100	46	100 %

När det gäller måluppfyllelsen inom de olika inriktningsmålen redovisas utfallet schematiskt i tabell 3. Här framgår, i en enkel kvantitativ redovisning, att nämnden under 2017 nått måluppfyllelse helt eller i hög grad ifråga om merparten av de inriktningsmål som varit aktuella för nämnden. Ifråga om två inriktningsmål bedömdes målen delvis vara uppfyllda och ifråga om det inledande inriktningsmålet ej uppfyllt, med anledning av det negativa ekonomiska bokslutet.

¹ Gäller inriktningsmål 6: Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande.

Tabell 3: Måluppfyllelse i förhållande till inriktningsmål under 2017.

inriktningsmål	Måluppfyllelse			
	Helt	I hög grad	Delvis	Ej uppfyllt
1.Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi				X
2.Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i	X			
3.Uppsala stad och landsbygd ska växa smart och hållbart			X	
4.Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna			X	
5.Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete		X		
6.Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande	Ej aktuellt för äldregruppen			
7.1 Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov		X		
8.Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället		X		
9.Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala	X			
Totalt	2	3	2	1

I tabell 4 görs en redovisning av hur måluppfyllelsen varit ifråga om de uppdrag som fullmäktige ålagt äldregruppen. Av de totalt 29 uppdragen kan konstateras att hälften var färdiga vid årets slut (15 uppdrag). En fjärdedel var påbörjade (7 uppdrag). Slutligen var en lika stor andel försenade (5 uppdrag) eller ej påbörjade (2 uppdrag).

Tabell 4: Måluppfyllelse ifråga om olika uppdrag under inriktningsmålen för 2017.

Inriktningsmål	Måluppfyllelse föruppdrag				
	Färdigt	Påbörjat	Ej påbörjat	Försenat	Stoppat
1.Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi	2			1	
2.Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i	2	1			
3.Uppsala stad och landsbygd ska växa smart och hållbart	1	1	1	3	
4.Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna		1		1	
5.Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete	-	-	-	-	-
6.Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande	Ej aktuellt för äldregruppen				
7.1 Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov	4	1	1		
8.Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället	1	2			
9.Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala	5	1			
Totalt	15	7	2	5	0

Framgångar under 2017, med hög grad av måluppfyllelse, avser målområde 4 och 8. Inom äldregruppens verksamhetsområde handlar dessa mål om att göra Uppsala attraktivt för äldre respektive att göra Uppsalas äldre delaktiga i att utforma samhället. Inom ramen för den s.k. baslinjemätningen, i arbetet med Äldrevänlig stad, involverades 2500 medborgare över 60 år i olika former av dialoger. Det motsvarar ungefär var 20:e person i Uppsalas befolkning över 60 år. Resultatet ligger till grund för framtagandet av en handlingsplan under 2018.

Ett annat målområde där nämnden varit framgångsrik, sett till hela medarbetarkollektivet, handlar om att erbjuda bra arbetsvillkor. Arbetet har fokuserat på att göra heltid till norm, men också på bemanning och ledarskap i den nya integrerade förvaltningen.

Inom myndighetsutövningen har arbetet fortsatt med att utveckla och säkra handlägningsrutinerna genom IBIC (Individens behov i centrum, Socialstyrelsen). Insatser har också gjorts för att utveckla en ökad mobilitet och effektivitet. Ett uppskattat initiativ inom egenregi gäller att återkommande erbjuda en cykeltur med volontärer för äldre boende i vård- och omsorgsboende ("Cykling utan ålder").

Ett målområde där nämnden varit mindre framgångsrik är målområde 3, främst avseende de miljömål som finns kring ökad återanvändning, ökad energieffektivitet och ökad användning av ekologiska råvaror. Det gäller både egenregi och externa utförare. Svårigheter har funnits i arbetet med omställning av fordonspark och att få med det ekologiska hållbarhetsperspektivet i upphandlingar. En strategisk plan har ännu ej tagits fram för att växla till närodlat råvaror och ekologisk mat i kommunens verksamhet.

Utvecklingen inom nämndens ansvarsområden

Jämfört med genomsnittet för andra liknande kommuner är det en lägre andel av den äldre befolkningen i Uppsala, som har bistånd form av vård- och omsorgsboende och hemtjänst. Andelarna har dessutom successivt minskat under senare år, dock undantaget det särskilda boendet under det senaste året. Samtidigt har skillnaderna jämfört med genomsnittet för andra liknande kommuner förstärkts. Om detta beror på vitalare äldre, mindre efterfrågan från äldre, skillnader i myndighetsutövning eller en blandning av dessa faktorer är oklart.

Inom det särskilda boendet har kostnaderna per brukare sedan länge legat lågt vid jämförelse med genomsnittet i liknande kommuner. De senast kända uppgifterna indikerar dock ett trendbrott, med jämförevis något högre kostnader. Inom hemtjänsten har kostnaderna per brukare över tid istället legat något högre vid jämförelse med andra liknande kommuner, samtidigt har skillnaderna minskat. Utifrån de senast kända uppgifterna kan också ett trendbrott konstateras, med lägre kostnader per brukare vid jämförelse med andra liknande kommuner. Utifrån det övergripande jämförelsemått som benämns för "nettokostnadsavvikelse" har kostnadsläget för äldreomsorgen i Uppsala succesivt närmat sig det statistiskt förväntade utifrån olika stukturvariabler. Skillnaderna mot genomsnittsvärdet för liknande kommuner har också minskat, även om trenden avtagit något med den senast kända uppgiften.

De helhetsomdömen som ges om äldreomsorgen i Socialstyrelsens brukarundersökning ligger över tid något lägre än genomsnittet för jämförbara kommuner. Skillnaderna är dock små i procentenheter och särskilt i den senaste mätningen (1-2 %). Vad som förklarar de relativt sett lägre nivåerna är oklart. Gemensamt för samtliga kommuner är samtidigt att en överväldigande majoritet av de svarande uppger att de är ganska eller mycket nöjda med äldreomsorgen.

När det gäller de uppgifter som verksamheterna lämnat till Socialstyrelsen om förekomsten av aktuell genomförandeplan, har Uppsala som regel legat strax under genomsnittet för liknande kommuner inom hemtjänsten. Inom det särskilda boendet har motsvarande andel istället legat över eller mycket över genomsnittet för liknande kommuner. Gemensamt för både hemtjänst och särskilt boende är dock att det för en majoritet av brukarna uppges att de har en aktuell genomförandeplan, inom boendet gäller det nästan samtliga.

Tabell 4: Volymer, kostnader, omdömen och genomförande jämfört med andra liknande kommuner 2013-2017.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Volymer					
Invånare 65 år och äldre i särskilt boende	4,4	4,3	4,2	4,2	-
Avvikelse jämfört med liknande kommuner	-0,4	-0,9	-0,5	-0,6	-
Invånare 65 år och med hemtjänst i ordinärt boende	6,8	6,8	6,7	6,9	-
Avvikelse jämfört med liknande kommuner	-0,9	-0,8	-1,0	-1,4	-
Kostnader					
Hemtjänst: Kostnad per brukare/kr	234 744	254 476	260 438	238 441	-
Avvikelse jämfört med liknande kommuner *	13197	13979	9663	-4568	-
Särskilt boende: Kostnad brukare/kr	661 182	676 999	679 953	740 889	-
Avvikelse jämfört med liknande kommuner *	-51699	20395	-136301	26050	-
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%) ***	10,6	10,6	7,1	5,2	-
Avvikelse jämfört med liknande kommuner *	9,9	7,8	3,2	4,6	-
Omdömen **)					
Hemtjänst andel ganska/mkt nöjda	86	87	86	84	88
Avvikelse jämfört med liknande kommuner	-4	-3	-4	-5	-1
Särskilt boende andel ganska/mkt nöjda	81	80	78	75	80
Avvikelse jämfört med liknande kommuner	-3	-2	-4	-6	-2
Genomförande ****)					
Hemtjänst: Andel med aktuell genomförandeplan	-	83	91	80	79
Avvikelse jämfört med liknande kommuner	-	-2	7	-1	-2
Boende: Andel med aktuell genomförandeplan	-	93	100	97	95
Avvikelse jämfört med liknande kommuner	-	4	12	3	5

* Plus betyder högre kostnader i Uppsala, minus betyder lägre kostnader i Uppsala jämfört med genomsnittet för liknande kommuner.

** Socialstyrelsens brukarundersökning.

*** Avvikelse i procent mellan nettokostnad och referenskostnad för äldreomsorg, kr/inv. Nettokostnad är bruttokostnad minus bruttointäkt. Referenskostnaden bygger på nettokostnaden för äldreomsorg i riket, åldersstruktur (andel 65-79 år, 80-89 år och 90+ år i kommunen), civilstånd, ohälsa, andel födda utanför Norden, restider i hemtjänsten samt merkostnader för institutionsboende i glesbygd. Därutöver tillkommer del av standardkostnaderna från delmodellerna löner, bebyggelsestruktur och befolkningsutveckling. Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat. Källa: SKL.

**** Detta är ett utvecklingsnyckeltal. Antal personer 65+ i ordinärt boende med hemtjänst respektive boende i särskilt boende med genomförandeplan som inte är äldre än sex månader. Källa: Socialstyrelsen Aldreguiden.

Framtida utmaningar

En kraftig ökning av de äldre åldersgrupperna väntas i Uppsala. Fram till år 2030 förväntas de allra äldsta, personer 80 år och äldre, att fördubblas. Men även i ett kortare tidsperspektiv sker successivt kraftiga öknings, bara fram till 2019 förväntas närmare 1200 personer träda in i 80-årsåldern. I denna åldersgrupp har för närvarande omkring var tredje någon form av insats och de utgör omkring 75-80 % av brukarna inom kommunens äldreomsorg.

I en prognos från SKL förväntas ökningen av antalet äldre leda till att insatserna behöver öka med närmare 20 procent inom de närmaste fem åren (SKL, 2016). I kostnader för äldreomsorgen motsvarar det en ökning från nuvarande ca 1,7 miljarder till ca 2,1 miljarder år 2020. Något som kan aktualisera omprioriteringar inom kommunen.

För att möta det ökade antalet äldre är av stor strategisk betydelse att försöka påverka och optimera alla de faktorer som påverkar möjligheterna att leva ett hälsosamt liv i oberoende på äldre dar i kommunen. Här är initiativet att verka för en äldrevänlig stad centralt och i det, inte minst, möjligheten att skapa ett partnerskap med andra samhällsaktörer. Många påverkansfaktorer, t.ex. sådant som rör kommunikationer och hälso- och sjukvård, ligger utanför det som kommunen fullt ut kan påverka. Också ifråga om själva äldreomsorgen kommer det att behövas flera åtgärder för att möta de ökade behoven, hit hör t.ex:

- ökade insatser kring personalrekrytering och kompetensförsörjning,
- ökat nyttjande av digitalisering, välfärdsteknik och nya tjänstekoncept,
- anpassningar av policyer och riktlinjer, samt (inte minst)
- effektiviseringar.

I närtid är det viktigt att lägga stor vikt vid det strategiska förbyggande arbetet, men också att stimulera ett ökat utbud på äldreboende på den ordinarie bostadsmarknaden i form av trygghetsboende och seniorboende. Förbyggande och hälsofrämjande insatser kommer fortsatt att vara centrala för att, om möjligt, skjuta omsorgsbehov på framtiden och ge äldre möjligheter till ökad livskvalitet. Samhällsplaneringen behöver utformas för att öka tillgängligheten, inte bara i fysiskt avseende utan även för att ge tillgång till service och möjligheter till full delaktighet i samhällslivet. Äldrenämnden behöver också intensifiera sin medverkan som aktör i samhällsplaneringen och samarbetet med stadsbyggnadskontoret.

Bilaga. Uppföljning per december av mål, uppdrag och åtgärder i nämndens verksamhetsplan 2017

Mål	Statusrapport mål från fullmäktige	Uppdrag från kommunfullmäktige	Statusrapport uppdrag från fullmäktige
(Målområde 1) Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi	<p>Målet är ej uppfyllt. Nämnden uppvisar ett negativt ekonomiskt resultat för år 2017. Samtliga uppdrag/åtgärder i nämndens verksamhetsplan gällande ekonomi är färdiga men ytterligare åtgärder vid sidan av verksamhetsplanarbetet krävs kring hållbar ekonomi, t.ex. rörande upphandlingsformer vad det gäller särskilt boende. Sådana åtgärder har inkluderats inom ramen för nämndens verksamhetsplanarbete 2018.</p> <p>Arbetet med jämställdhetsanalyser har försenats, vilket inneburit att nämnden inte kunna bidra till måluppfyllelse i önskad grad inom detta området. Arbete med jämställdhetsanalyser behöver därför intensifieras inom ramen för verksamhetsplanarbetet 2018.</p>	Aktivt och strategiskt söka extern finansiering	Uppdraget är färdigt. Ansökningar är gjorda och projekt är genomförda med stöd av stimulationsmedlen. Rapporteras i januari 2018.
		Genomföra analyser för jämställdhetsbudgetering inom minst ett nytt utvecklingsområde årligen samt att utifrån analys ta fram åtgärder i syfte att minska ojämställdhet.	Uppdraget är försenat och förväntas vara färdigt 2018. Könsuppdelad statistik för träffpunkter och seniorrestauranger är framtagna. Särredovisade uppgifter saknas fortfarande för huvuddelen av lokalkostnaderna vilket försenat genomförandet av uppdraget. Analys av ett begränsat (ca 40) utredningar har gjorts inom biståndshandläggningen. Utifrån detta har inte några betydande skillnader i hur män och kvinnor bedömts kunna uppvisas. Fler utredningar måste genomgå dokumentationsgranskning för att se om det går att urskilja mönster i biståndsbesluten, vilket inneburit att genomförandet av uppdraget försenats något. Arbetet med analys för jämställdhetsbudgetering/jämställd resursfördelning inom förebyggande verksamheten/hemvården fortsätter därför inom ramen för verksamhetsplanarbetet 2018, tillsammans med arbetet att utifrån detta ta fram åtgärder för att minska ojämställdhet.
		Samordna användning och marknadsföring av lokaler, mark och anläggningar.	Uppdraget är färdigt. Möten har bokats in månadsvis med SBF under hösten 2017. SBF har tillsatt en person som resurs för att initialt inventera avtal och hyror för äldreförvaltningens tidigare servicehus. Utifrån denna samverkan och forum kommer äldreförvaltningen kunna lokalisera lokaler för samnyttjande.
(Målområde 2) Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i	<p>Målet är helt uppfyllt. Förslag till äldreprofilering av varumärke är framtaget. Arbetet med Äldrevänlig stad fortgår enligt plan. Omfattande medborgardialoger har genomförts i arbetet med Äldrevänlig stad och två sammanfattande rapporter finns framtagna. Arbete med framtagande av handlingsplan genomförs under andra kvartalet 2018, därefter påbörjas implementeringen av handlingsplanen.</p>	Implementera varumärkesplattformen för platsvarumärket Uppsala.	Uppdraget är färdigt. Arbete med att utveckla och anpassa platsvarumärket för äldreområdet i dialog mellan ÄLF ledningsgrupp och KLK är färdigställt. Sammanställning av resultatet i en presentation att användas för vidare implementering i verksamheterna är färdig.
		Implementera handlingsplan för WHO:s äldrevänlig stad	Uppdraget är påbörjat och beräknas vara färdigt 2020. Den sista och tredje delen i medborgardialogen, de s.k. rundabordskonferenserna, runt om i 14 olika områden i Uppsala genomfördes under april-juni. Övriga förvaltningar bidrog med funktionärer i detta arbete. Två sammanfattande rapporter finns framtagna. En avseende kommunövergripande resultat och en avseende skillnader mellan olika områden. Rapporterna bildar underlag för framtagande av handlingsplan. Arbete med framtagande av handlingsplan beräknas vara klart under andra kvartalet 2018. Därefter påbörjas implementeringen av handlingsplanen som förväntas vara färdig år 2020.
		Utveckla arbetet med synsätt gällande nedskräpning och förstörelse och i samverkan med andra aktörer verka för att upprätthålla en trygg, vacker och säker kommun.	Uppdraget är färdigt. Den sista och tredje delen i medborgardialogen, de s.k. rundabordskonferenserna, runt om i 14 olika områden i Uppsala genomfördes under april-juni. Övriga förvaltningar bidrog med funktionärer i detta arbete. Två sammanfattande rapporter finns framtagna. Ett resultat har varit att många inom medborgardialogen upplever att Uppsala är en ren stad. När det gäller trygghet framkommer att många äldre i staden upplever otrygghet i sitt bostadsområde. Resultaten gällande dessa frågor kommer att vägas in i framtagande av handlingsplan. Arbete med framtagande av handlingsplanen beräknas vara klart under andra kvartalet 2018.
		Fortsätt utveckla den samordnade planeringsprocessen för hållbar stads- och landsbygdsutveckling.	Uppdraget är påbörjat och beräknas vara färdigt 2019. Kontakter är tagna för att etablera en ökad kommunikation kring ÄLF:s behovsinventeringar ifråga om äldreboende och planarbetet inom SBF. Äldreförvaltningen har deltagit i projektering etapp 3 för Rosendal utifrån ett äldreperspektiv. Nämnden kommer att involveras i kommunövergripande arbete/åtgärder utifrån landsbygdsprogrammet under 2018 och 2019. Dialog och samtal förs kontinuerligt med landsbygdsstrateg om åtgärder och prioriteringar.

<p>(Målområde 3) Uppsalas stad och landsbygd ska växa smart och hållbart</p>	<p>Målet är delvis uppfyllt. Målet kan anses uppfyllt med undantag för kravställande för ekologisk hållbarhet, främst gentemot nämndens externa utförare. Arbetet med det ekologiska hållbarhetsperspektivet och samverkan med centrala resurser inom KLK ekologisk hållbarhet behöver intensifieras, där ÄLF behöver stöd i hur kravställande kan utformas.</p>	<p>Stärk arbetet med stadsutveckling för att förebygga och förhindra social oro.</p>	<p>Uppdraget är färdigt. Den sista och tredje delen i medborgardialogen, de s.k. rundabordskonferenserna, runt om i 14 olika områden i Uppsala genomfördes under april-juni. Övriga förvaltningar bidrog med funktionärer i detta arbete. Två sammanfattande rapporter finns framtagna. När det gäller trygghet framkommer att många äldre i staden upplever otrygghet i sitt bostadsområde. Resultaten gällande detta kommer att vägas in i framtagande av handlingsplan. Arbetet med framtagande av handlingsplan beräknas vara klart under andra kvartalet 2018. Inom ramen för kommunens detaljplanearbete har äldrenämnden/äldreförvaltningen även bidragit med synpunkter i syfte att uppmärksamma och stärka tryggheten för äldre i kommunens stads- och landsbygdsutveckling.</p>
		<p>Öka återvinningen och en säker återanvändning.</p>	<p>Uppdraget i sin helhet är försenat och förväntas vara färdigt 2019. Egen regi: Uppdraget flyter på enligt plan. Inköp görs via varuservice och avtalade leverantörer. Egen regi har även medverkat i dialog med varuservice för lämpliga produkter inom nämndens verksamheter och utvecklande av hanteringen av förbrukningsmateriel. Utbildning har getts till chefer och miljöombud kring avfallshantering inom ramen för kvalitetsledningssystemet. Externa utförare: Uppdraget är inte påbörjat. Det ekologiska hållbarhetsperspektivet har inte tagits med i upphandlingar p g a resurs/tidsbrist. Arbetet med det ekologiska hållbarhetsperspektivet och samverkan med centrala resurser inom KLK ekologisk hållbarhet behöver intensifieras, där ÄLF behöver stöd i hur kravställande kan utformas. På KLK planeras nyanställning av upphandlingsexpert som förvaltningen kan ta hjälp av i arbetet.</p>
		<p>Öka andelen förnybar energi och fördubbla förbättringstakten vad gäller energieffektivitet.</p>	<p>Uppdraget i sin helhet är försenat och förväntas vara färdigt 2019. Egen regi: Uppdraget är påbörjat men flyter inte på enligt plan. Utbytesplan finns för egen regins fordon men otillräckligt antal laddstolpar och bristande tillgång till förnyelsbara bränslen gör det svårt att nå målet 2020. Externa utförare: Uppdraget är inte påbörjat. Det ekologiska hållbarhetsperspektivet har inte tagits med i upphandlingar p g a resurs/tidsbrist. Arbetet med det ekologiska hållbarhetsperspektivet och samverkan med centrala resurser inom KLK ekologisk hållbarhet behöver intensifieras, där ÄLF behöver stöd i hur kravställande kan utformas. På KLK planeras nyanställning av upphandlingsexpert som förvaltningen kan ta hjälp av i arbetet.</p>
		<p>Ta fram en strategisk plan för att växla till närodlat råvaror och ekologisk mat i kommunens verksamhet. (mål specifikt riktat till KTN, ÄLN, OSN, SCN, UBN och KS)</p>	<p>Uppdraget är ej påbörjat och förväntas vara färdigt 2019. KLK har kartlagt hur mycket egen regi har köpt in per äldreboende/hemvårdsenhet. Snittvärdet ligger på 29,1 procent ekologiskt. Värdet är ej mätt förut vilket innebär att trend ej kan presenteras. Strategisk plan finns ej framtagen inom ÄLF, som följer KLKs arbete. Att öka andelen ekologisk mat ingår som åtgärd i nämndens verksamhetsplan 2018.</p>
		<p>Utveckla arbetet för att nå klimatmålen för fossilfritt 2030 och klimatpositivt 2050.</p>	<p>Uppdraget i sin helhet är försenat och förväntas vara färdigt 2019. Egen regi: Uppdraget är påbörjat men flyter inte på enligt plan. Utbytesplan finns för egen regins fordon men otillräckligt antal laddstolpar och bristande tillgång till förnyelsbara bränslen gör det svårt att nå målet 2020. Externa utförare: Uppdraget är inte påbörjat. Det ekologiska hållbarhetsperspektivet har inte tagits med i upphandlingar p g a resurs/tidsbrist. Arbetet med det ekologiska hållbarhetsperspektivet och samverkan med centrala resurser inom KLK ekologisk hållbarhet behöver intensifieras, där ÄLF behöver stöd i hur kravställande kan utformas. På KLK planeras nyanställning av upphandlingsexpert som förvaltningen kan ta hjälp av i arbetet.</p>

<p>(Målområde 4) Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna</p>	<p>Målet är delvis uppfyllt. Förberedande arbete inom sociala investeringar pågår och kommer att följas av analys och implementering under 2018-2019. Arbetet med Äldrevänlig stad fortgår enligt plan. Omfattande medborgardialoger har genomförts i arbetet med Äldrevänlig stad och två sammanfattande rapporter finns framtagna. Arbeta med framtagande av handlingsplan genomförs under andra kvartalet 2018, därefter påbörjas implementeringen av handlingsplanen.</p>	<p>Stärka det förebyggande arbetet genom sociala investeringar.</p>	<p>Uppdraget är försenat och beräknas vara färdigt år 2019. Avgränsad socioekonomisk genomlysning har genomförts för ett urval av kommunens stadsdelar/landsbygder när det gäller nämndens uppsökande verksamhet. Andra genomlysningar pågår och kommer fortsätta under 2018 inom ramen för GIS och pågående utredning om nämndens öppna förebyggande verksamhet. Strategier kring sociala investeringar har ej påbörjats. Vissa avgränsade sociala investeringar kan komma att genomföras under 2018, men förväntas till största delen inte genomföras förrän under 2019 då utredningen om nämndens öppna förebyggande insatser har slutförts och som då kan utgöra underlag för detta arbete. När det gäller målgruppsanpassning av träffpunkterna är tidigare arbete med att ta fram projektplan ej längre aktuell. Arbeta inleddes under istället början av år 2018 med en mer omfattande utredning av av träffpunktsverksamheterna och andra förebyggande insatser. Utifrån utredningen kommer åtgärder föreslås för förbättrad hälsa hos målgruppen.</p>
		<p>Implementera handlingsplan för WHO:s äldrevänlig stad.</p>	<p>Uppdraget är påbörjat och flyter på enligt plan, beräknas vara färdigt år 2020. Den sista och tredje delen i medborgardialogen, de s.k. rundabordskonferenserna, runt om i 14 olika områden i Uppsala genomfördes under april-juni. Övriga förvaltningar bidrog med funktionärer i detta arbete. Två sammanfattande rapporter finns framtagna. En avseende kommunövergripande resultat och en avseende skillnader mellan olika områden. Rapporterna bildar underlag för framtagande av handlingsplan. Arbeta med framtagande av handlingsplan beräknas vara klart under andra kvartalet 2018. Därefter påbörjas implementeringen av handlingsplanen som förväntas vara färdig år 2020 .</p>
<p>(Målområde 5) Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete</p>	<p>Målet är i hög grad uppfyllt. Genomlysning av utbudet av trygghets- och seniorbostäder i kommunen har tagits fram och samarbetet och samverkan med SBF har intensifierats.</p>	<p>Uppdrag från fullmäktige saknas</p>	<p>Uppdrag från fullmäktige saknas</p>
<p>(Målområde 7) Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov</p>	<p>Målet är i hög grad uppfyllt. Inom ramen för verksamhetsplanearbetet 2018 behöver fortsatta åtgärder vidtas för att utveckla de särskilda boendeformerna.</p>	<p>Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven. (riktat uppdrag till ÄLN, OSN, SCN och ÖFN)</p>	<p>Uppdraget är färdigt. IBIC-gruppen arbetar enligt plan och under hösten har ytterligare tre personer i gruppen gått Socialstyrelsens processledarutbildning. Översyn av arbetsätt för individuppföljning i utförandet av insatser är påbörjad. Tre personer har deltagit i utbildning för en fördjupad jämställdhetsanalys och har inom ramen för denna genomfört en analys av biståndshandläggningen i form av dokumentationsgranskning. En förvaltningsövergripande grupp för erfarenhetsutbyte gällande jämställd biståndsbedömning har genomfört möten under hösten. För jämförelseverktyget "Hitta och jämför", finns förslag på kvalitetsmätt framtaget som ytterligare kommer att bearbetas under 2018 inför webbpublicering.</p>
		<p>Utveckla det förebyggande arbetet för psykisk hälsa. (riktat uppdrag till OSN, SCN, ÄLN)</p>	<p>Uppdraget är färdigt. Regelbundna utbildningar i Första hjälpen till psykisk hälsa äldre samt kurser Äldre med risk/missbruk har genomförts.</p>
		<p>Stärka insatserna för att förebygga och behandla drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk. (riktat uppdrag till ÄLN, OSN, SCN)</p>	<p>Uppdraget är färdigt. Checklistor och processkartor gällande att upptäcka och förebygga missbruk är fastställda och implementerade.</p>
		<p>Utveckla de särskilda boendeformerna. (riktat uppdrag till KS, AMN, OSN, SCN och ÄLN)</p>	<p>Uppdraget är inte påbörjat p g a oklarheter i ansvarsfördelning och resursbrist. Frågan om HBTQ-certifiering av boenden kommer att hanteras och rapporteras under 2018 som kvarvarande uppdrag för nämnden.</p>

		Utveckla metoder för att säkra en jämställd biståndsbedömning. (riktat uppdrag till SCN, AMN, OSN och ÄLN)	Uppdraget är färdigt. Utfall av genomförd dokumentationsgranskning 2017 visar att metodstöd för handläggning av behov av insatser (IBIC) stödjer en jämställd biståndsbedömning. Utredningen är färdigställd inom ramen för den fördjupade jämställdhetsanalysutbildningen och rapporterad till avdelningen för social hållbarhet KLK.
		Underlätta för innovationer i den egna verksamheten och utgöra testbädd för ny teknik, smarta tjänster och klimatsmarta innovationer.	Uppdraget är påbörjat och beräknas vara färdigt 2018. Tillsynsprojektet är omdöpt till projekt Tyst trygghet och ingår i treårigt Vinnova-samarbetsprojekt med Skellefteå och Kiruna kommuner (internet of things inom vård och omsorg i Skellefteå). Pågår till halvårsskiftet 2020. Inom projekt tyst trygghet har behovsinventering på två boenden genomförts. Nio innovationsgrupper varav åtta från ÄLF arbetar med identifierade utmaningar inom nämndens verksamheter. Ur detta arbete kan nya behov av välfärdsteknologiska lösningar framkomma (Resultat under 2018).
		Kvarvarande uppdrag: Att tillsammans med omsorgsnämnden inrätta ett omsorgspris i Uppsala kommun (KF 29 september 2014 § 195)	Uppdraget är färdigt. Modell för omsorgspris framarbetad i samverkan med omsorgsnämnden och socialnämnden och antagen i samtliga tre nämnder. Första tillfället för utdelande av pris beräknas till juni 2018.
(Målområde 8) Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället	Målet är i hög grad uppfyllt. Arbetet med Äldrevänlig stad fortgår enligt plan. Omfattande medborgardialoger har genomförts i arbetet med Äldrevänlig stad och två sammanfattande rapporter finns framtagna. Arbeta med framtagande av handlingsplan genomförs under andra kvartalet 2018, därefter påbörjas implementeringen av handlingsplanen.	Implementera handlingsplan för WHO:s äldrevänlig stad.	Uppdraget är påbörjat och beräknas vara färdigt 2020. Den sista och tredje delen i medborgardialogen, de s.k. rundabordskonferenserna, runt om i 14 olika områden i Uppsala genomfördes under april-juni. Övriga förvaltningar bidrog med funktionärer i detta arbete. Två sammanfattande rapporter finns framtagna. En avseende kommunövergripande resultat och en avseende skillnader mellan olika områden. Rapporterna bildar underlag för framtagande av handlingsplan. Arbeta med framtagande av handlingsplan beräknas vara klart under andra kvartalet 2018. Därefter påbörjas implementeringen av handlingsplanen som förväntas vara färdig år 2020.
		Utred villkor samt finansiering för, möjliga partnerskap och tillgänglighet till anpassad friskvård. (riktat uppdrag till ÄLN, OSN och IFN)	Uppdraget är påbörjat och beräknas vara färdigt 2019. Arbetet med att målgruppsanpassa träffpunkterna har inkluderats i arbetet med utredning om nämndens öppna förebyggande insatser. Arbeta inledd under början av år 2018 med denna mer omfattande utredning.
		Öka samverkan mellan kommunen och föreningslivet genom Lokal överenskommelse med föreningslivet – LÖK.	Uppdraget är färdigt. Äldreförvaltningen har varit delaktigt i framtagandet av den kommunövergripande utredningen. Äldrenämnden kommer att delta i det fortsatta arbetet med implementeringen av utredningens rekommendationer. 2018 kommer nämnden även att delta i revidering av den lokala överenskommelsen (LÖK).
	Målet är helt uppfyllt. Samtliga uppdrag är färdigt med undantag av	Fortsätta genomförandet av heltidsreformen	Uppdraget är färdigt. Alla medarbetare anställs på heltid sedan årsskiftet.
		Genomföra åtgärder för att inom vård och omsorg behålla och rekrytera kompetenta medarbetare i en hållbar arbetsmiljö. (riktat uppdrag till OSN, SCN och ÄLN)	Uppdraget är färdigt. Områdeschefer på avdelning för förebyggande och jour och boende infört. Områdeschefer inom avdelningen för hemvård beräknas införas under första kvartalet 2018. Genomfört "Innovation Day" med syfte att hitta nya innovativa sätt att bli en ännu mer attraktiv arbetsgivare. Avtal med samtliga gymnasieskolor och KOMVUX angående samverkan gällande arbetsplatsförlagt lärande är klara och gäller fr o m 2018-01-01. Avtalet med Uppsala universitet angående den verksamhetsförlagda utbildningen är klart och gäller fr o m 2018-01-01. Enkät om psykosociala arbetsmiljö besvarad av chefer.
		Delade turer ska motverkas. (riktat uppdrag till ÄLN och OSN)	Uppdraget är färdigt. Införande av Bemanna smart har genomförts 1/10-31/12 i samtliga verksamheter i egen region.

(Måtområde 9) Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala	Översynen av nämndens arbetsplatser ur ett tillgänglighetsperspektiv som planeras att genomföras under år 2018.	Åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön.	Uppdraget är färdigt. Löneanalys visar på resultatet att strukturella löneskillnader ej föreligger på kommunövergripande nivå i kommunen. Löneanalys på förvaltningspecifik nivå tas ej fram.
		Intensifiera arbetet med att skapa attraktiva villkor för nuvarande och kommande bristyrken.	Uppdraget är färdigt. Kompetensförsörjningsplan framtagen Innefattande förslag på aktiviteter. Implementering av planen är påbörjad
		I ökad utsträckning erbjuda personer med funktionsnedsättning arbete.	Uppdraget är påbörjat och beräknas vara färdigt under 2018. I avdelningen för boende finns ett prioriterat område att nyttja daglig verksamhet, trainees i olika sysslor i verksamhet där det är möjligt. I avdelningen för hemvård tar man emot praktikanter i välfärdsanställningar och från Navet. Avdelningen för förebyggande och jour har påbörjat planering för en daglig verksamhetsgrupp om ca 10 personer som ska hämta använda hjälpmedel hos brukare. Verksamheten kommer att starta under tredje kvartalet 2018 i samband med att flera verksamheter inom avdelningen för förebyggande och jour flyttar ihop i nya lokaler. Översyn av nämndens arbetsplatser utifrån ett tillgänglighetsperspektiv har skjutits på framtiden av prioriteringsskäl i omorganisationsarbetet och planeras preliminärt till 2018.
Kvarvarande uppdrag (från 2016 eller tidigare)		KVARVARANDE UPPDRAG: Att se över och eventuellt förnya hjälpmedlen i syfte att säkerställa att de svarar mot brukarnas behov.	Uppdraget är inte påbörjat p g a oklarheter i ansvarsfördelning och resursbrist. Uppdraget kommer att hanteras och rapporteras under 2018 som kvarvarande uppdrag för nämnden.
		KVARVARANDE RIKTAD SATSNING: En fortsatt satsning på rehabiliteringsteam för att långsiktigt minska behovet av äldreomsorgsinsatser.	Uppdraget är färdigt. Projekt översyn av rehabkedjan avslutat 31/12 2017. Slutrapport lämnas i mitten av januari. Införande av Trygg Hemgång planeras att ersätta rehabteamet
		KVARVARANDE RIKTAD SATSNING: En fortsatt utveckling av tydlig information och relevanta jämförelsemått baserade på kvalitetsmätningar, med syftet att underlätta för medborgaren att göra informerade val.	Uppdraget är påbörjat och beräknas vara färdigt under 2018. Översyn och uppdatering av informationsmaterial är klart. När det gäller "Hitta och jämför", finns förslag på kvalitetsmått framtaget som ytterligare kommer att bearbetas under 2018 inför webbpublicering.
		UPPDRAG VID SIDAN AV VERKSAMHETSPLANEN: Uppdrag till berörda nämnden att i samband med del- och årsbokslut redovisa hur medlen använts. Beslutspunkten ingick i ärendet Finskt förvaltningsområde 2017 (KSN-2017-1773), § 98 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-05-10. Ska återrapporteras från och med uppföljningen per helår 2017	Statsbidraget om 95 000:- har använts enligt följande: • Drift finsk träffpunktsverksamhet på Storgatan 11: 50 000:- • Bidrag till finska gruppen på träffpunkt Årsta: 10 000:- • Inköp Språkrådets ordlista till vård- och omsorgspersonal: 25 000:- • Kunskapshöjande insats till biståndshandläggare: 10 000:-

Mål	Åtgärd	Status åtgärd	Kommentar åtgärd
(Målområde 1) Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi	Aktivt söka de särskilda stimulansmedel som regeringen aviserat inom äldreområdet under 2017	Färdig	Slutkonferens för året har genomförts där utvalda uppdrag/projekt har presenterats. Konferensen innehöll även två föreläsningar. Ansökningar är gjorda och uppdragen/projekten är genomförda med stöd av stimulansmedlen. Rapporteras i januari 2018.
	Genomföra analyser för jämställdhetsbudgetering inom förebyggande verksamhet respektive hemvården under 2017	Försenad	Förebyggande verksamhet: Åtgärden är försenad. Könsuppdelad statistik för träffpunkter och seniorrestauranger är framtagen. Särredovisade uppgifter saknas fortfarande för huvuddelen av lokalkostnaderna. Åtgärden planeras att genomföras inom ramen för utredningen inom öppna förebyggande insatser. Åtgärden förväntas vara färdig 2018. Hemvården: Åtgärden är försenad. Analys av ett begränsat (ca 40) utredningar har gjorts. Utifrån detta har inte några betydande skillnader i hur män och kvinnor bedömts kunnat uppvisas. Fler utredningar måste genomgå dokumentationsgranskning för att se om det går att urskilja mönster i biståndsbesluten, vilket inneburit att genomförandet av åtgärden försenats något. Arbetet med analys för jämställdhetsbudgetering/jämställd resursfördelning inom hemvården fortsätter därför inom ramen för verksamhetsplanarbetet 2018. Åtgärden förväntas vara färdig 2018.
	Att utifrån analys ta fram åtgärder i syfte att minska ojämställdhet.	Ej påbörjad	Förebyggande verksamhet: Åtgärden är inte påbörjad på grund av att jämställdhetsanalysen/jämställdhetsbudgeteringen är försenad. Framtagandet av åtgärder sker efter jämställdhetsbudgeteringen genomförts inom ramen för utredningen inom öppna förebyggande insatser. Hemvården: Åtgärden är inte påbörjad. Fler utredningar måste genomgå dokumentationsgranskning för att se om det går att urskilja mönster i biståndsbesluten, vilket inneburit att genomförandet av åtgärden försenats något. Framtagandet av åtgärder sker efter jämställdhetsbudgeteringen/analys för jämställd resursfördelning genomförts inom ramen för verksamhetsplanarbetet 2018. Åtgärden förväntas vara färdig 2018.

	Utveckla samverkan med andra kommunala aktörer, inte minst SBF, kring lokaler avseende samlokalisering och samnyttjande	Färdig	Åtgärden är färdig. Möten har bokats in månadsvis med SBF under hösten 2017. SBF har tillsatt en person som resurs för att initiativt inventera avtal och hyror för äldreförvaltningens tidigare servicehus. Utifrån denna samverkan och forum kommer äldreförvaltningen kunna lokalisera lokaler för samnyttjande.
Nämndmål: Äldrenämnden ska ha en ekonomi i balans	Revidera nämndens drift- och kvalitetsplan och i samband med det uppmärksamma frågor kring, ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet	Färdig	Drifts- och kvalitetsplanen reviderad och ersatt av programmet för kommunalt finansierad äldreomsorg, antaget och beslutat av Äldrenämnden vid februarisammanträdet
Nämndmål: Äldrenämnden ska vara en part som bidrar till närings- och föreningslivets utveckling	Förbättra företagsservice vid myndighetsutövning och i all övrig kontakt med näringslivet	Färdig	Avdelning rådgivning och bistånd har god tillgänglighet för företag. Avdelningen kan svara på frågor och ge service vardagar kontorstid. Introduktion av nya LOV-företag hemvård vid nytilkomna företag sker utifrån upparbetat arbetssätt. Introduktionen omfattar rutiner och arbetssätt i samspel. Uppdatering av informationsmaterial sker kontinuerligt under året. Vägledning av företag i information på utförarwebben sker kontinuerligt vid efterfrågan och uppkomna behov.
Nämndmål: Äldrenämndens ska ha en verksamhet där kvinnor och män har lika rättigheter, villkor och möjligheter att själva forma sina liv	Revidera nämndens drift- och kvalitetsplan och i samband med det uppmärksamma frågor kring, ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet	Färdig	Drifts- och kvalitetsplanen reviderad och ersatt av programmet för kommunalt finansierad äldreomsorg, antaget och beslutat av Äldrenämnden vid februarisammanträdet
(Målområde 2) Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i	Medverka i arbetet med att implementera platsvarumärket. Utveckla fokus kring att Uppsala ska vara välkomnande och en bra stad att åldras i.	Färdig	Sammanställningen av resultatet i en presentation att användas för vidare implementering i verksamheterna är färdigt. Ytterligare stöd för implementering i verksamheterna kan avropas av respektive avdelning om behov finns. Resultatet, d.v.s budskapet används framgent som stöd i annan extern och intern kommunikation.
	Genomföra rådslaget (medborgardialogen) med äldre 60+ och i samverkan med övriga förvaltningar och aktörer omsätta det i en handlingsplan	Påbörjad	Den sista och tredje delen i medborgardialogen, de s.k. rundabordskonferenserna, runt om i 14 olika områden i Uppsala genomfördes under april-juni. Övriga förvaltningar bidrog med funktionärer i detta arbete. Två sammanfattande rapporter finns framtagna. En avseende kommunövergripande resultat och en avseende skillnader mellan olika områden. Rapporterna bildar underlag för framtagande av handlingsplan. Arbetet med framtagande av handlingsplan beräknas vara klart under andra kvartalet 2018.

	Uppmärksamma frågor kring nedskräpning, trygghet och säkerhet inom ramen för medborgardialogen i arbetet med Äldrevänlig stad	Färdig	Den sista och tredje delen i medborgardialogen, de s.k. rundabordskonferenserna, runt om i 14 olika områden i Uppsala genomfördes under april-juni. Övriga förvaltningar bidrog med funktionärer i detta arbete. Två sammanfattande rapporter finns framtagna. Ett resultat har varit att många inom medborgardialogen upplever att Uppsala är en ren stad. När det gäller trygghet framkommer att många äldre i staden upplever otrygghet i sitt bostadsområde. Resultaten gällande dessa frågor kommer att vägas in i framtagande av handlingsplan. Arbete med framtagande av handlingsplanen beräknas vara klart under andra kvartalet 2018.
	Utveckla äldreperspektivet i stadsplanering och landsbygdsutveckling i samarbete med SBF	Färdig	Kontakter är tagna för att etablera en ökad kommunikation kring ÄLF:s behovsinventeringar ifråga om äldreboende och planarbetet inom SBF. Lokalförsörjningsplan för vård och omsorg tas fram i samverkan med SBF under år 2018. Äldreförvaltningen har deltagit i projektering etapp 3 för Rosendal. I detta har förvaltningen bidragit med tankar om hur rekreationsyta/aktivitetsyta och multihall kan utformas för att passa målgruppen äldre.
	Vidta åtgärder utifrån framtaget landsbygdsprogram	Väntar	Åtgärden är ej påbörjad men det är enligt plan. Nämnden kommer att involveras i kommunövergripande arbete/åtgärder utifrån landsbygdsprogrammet och tillhörande handlingsplan under 2018. Dialog och samtal förs kontinuerligt med landsbygdsstrateg om åtgärder och prioriteringar. Under 2018 påbörjas arbetet utifrån programmets handlingsplan, bl.a. med servicepunkter och byggemaskiner/seniorbostäder/trygghetsbostäder, i vilket äldrenämnden deltar. Förberedande intern dialog med KLK har förts angående servicepunkter under senare delen av 2017. Åtgärden beräknas vara färdig 2019.

(Målområde 3) Uppsalas stad och landsbygd ska växa smart och hållbart

Uppmärksamma frågor kring trygghet och säkerhet inom ramen för medborgardialogen i arbetet med Äldrevänlig stad och i kommunens planprocesser	Färdig	Den sista och tredje delen i medborgardialogen, de s.k. rundabordskonferenserna, runt om i 14 olika områden i Uppsala genomfördes under april-juni. Övriga förvaltningar bidrog med funktionärer i detta arbete. Två sammanfattande rapporter finns framtagna. Ett resultat har varit att många inom medborgardialogen upplever att Uppsala är en ren stad. När det gäller trygghet framkommer att många äldre i staden upplever otrygghet i sitt bostadsområde. Resultaten gällande dessa frågor kommer att vägas in i framtagande av handlingsplan. Arbetet med framtagande av handlingsplan beräknas vara klart under andra kvartalet 2018. Inom ramen för kommunens detaljplanearbete har äldrenämnden/äldreförvaltningen bidragit med synpunkter i syfte att uppmärksamma och stärka tryggheten för äldre i kommunens stads-/landsbygdsutveckling.
Utveckla det ekologiska hållbarhetsperspektivet i upphandling och i uppdrag samt intern hantering av inventarier och förbrukningsmaterial	Försenad	Egen regi handlar via varuservice och avtalade leverantörer. Egen regin har även medverkat i dialog med varuservice för lämpliga produkter inom nämndens verksamheter och utvecklande av hanteringen av förbrukningsmateriel. Utbildning har getts till chefer och miljöombud kring avfallshantering inom ramen för kvalitetsledningssystemet. Externa utförare: Det ekologiska hållbarhetsperspektivet har inte tagits med i upphandlingar p g a resurs/tidsbrist. Arbetet med det ekologiska hållbarhetsperspektivet och samverkan med centrala resurser inom KLK ekologisk hållbarhet behöver intensifieras, där ÄLF behöver stöd i hur kravställande kan utformas. På KLK planeras nyanställning av upphandlingsexpert som förvaltningen kan ta hjälp av i arbetet.
Genom uppdragsavtal och förfrågningsunderlag öka andelen förnybar energi och förbättra energieffektiviteten vid transporter för att nå klimatmålen för 2020/2023.	Försenad	Utbytesplan finns för egen regins fordon. Otillräckligt antal laddstolpar och bristande tillgång till förnyelsbara bränslen gör det svårt att nå målet 2020. Externa utförare: Det ekologiska hållbarhetsperspektivet har inte tagits med i upphandlingar p g a resurs/tidsbrist. Arbetet med det ekologiska hållbarhetsperspektivet och samverkan med centrala resurser inom KLK ekologisk hållbarhet behöver intensifieras, där ÄLF behöver stöd i hur kravställande kan utformas. På KLK planeras nyanställning av upphandlingsexpert som förvaltningen kan ta hjälp av i arbetet.
Medverka i av kommunstyrelsen lett arbete i att ta fram en strategisk plan för att växla till närodlade råvaror och ekologisk mat i kommunens verksamhet.	Ej påbörjad	KLK har kartlagt hur mycket egen regin har köpt in per äldreboende/hemvårdsenhet. Snittvärdet ligger på 29,1 procent ekologiskt. Värdet är ej mätt förut vilket innebär att trend ej kan presenteras. Strategisk plan ej framtagen inom ÄLF, som följer KLK:s arbete. Att öka andelen ekologisk mat ingår som åtgärd i nämndens verksamhetsplan 2018.

	Genom uppdragsavtal och förfrågningsunderlag utveckla arbetet för att nå klimatmålen för fossilfritt 2030 och klimatpositivt 2050.	Försenad	Utbytesplan finns för egen regins fordon. Otillräckligt antal laddstolpar och bristande tillgång till förnyelsbara bränslen gör det svårt att nå målet 2020. Externa utförare: Det ekologiska hållbarhetsperspektivet har inte tagits med i upphandlingar p g a resurs/tidsbrist. Arbetet med det ekologiska hållbarhetsperspektivet och samverkan med centrala resurser inom KLK ekologisk hållbarhet behöver intensifieras, där ÄLF behöver stöd i hur kravställande kan utformas. På KLK planeras nyanställning av upphandlingsexpert som förvaltningen kan ta hjälp av i arbetet.
(Målområde 4) Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna	Utifrån socioekonomisk genomlysning av nämndens verksamhet utveckla strategier kring sociala investeringar	Påbörjad	Avgränsad socioekonomisk genomlysning har genomförts för ett urval av kommunens stadsdelar/landsbygder när det gäller nämndens uppsökande verksamhet. Andra genomlysningar pågår och kommer fortsätta under 2018 inom ramen för GIS och pågående utredning om nämndens öppna förebyggande verksamhet. Strategier kring sociala investeringar har ej påbörjats. Vissa avgränsade sociala investeringar kan komma att genomföras under 2018, men förväntas till största delen inte genomföras förrän under 2019 då utredningen om nämndens öppna förebyggande insatser har slutförts och kan utgöra underlag för detta arbete. Åtgärden förväntas vara färdig 2019.
	Anpassa träffpunktsverksamheterna ur ett socialt och ekonomiskt hållbarhetsperspektiv så att de i högre grad riktar sig mot grupper där hälsovinster förmodas bli störst.	Försenad	Tidigare arbete med att ta fram projektplan ej längre aktuellt. Arbete inleds under början av år 2018 med mer omfattande utredning av av träffpunktsverksamheterna och andra förebyggande insatser. Utifrån utredningen kommer åtgärder föreslås för förbättrad hälsa hos målgruppen. Åtgärden förväntas vara färdig 2019.
	Utveckla samarbetet med Region Uppsala, förenings- och näringsliv kring hälsofrämjande aktiviteter och initiativ för äldre	Väntar	Åtgärden ej påbörjad. Arbete pågår med att ta fram en handlingsplan inom ramen för äldrevänlig stad och först därefter är det aktuellt med implementering av handlingsplanen.
	Genomföra rådslaget (medborgardialogen) med äldre 60+ och i samverkan med övriga förvaltningar och aktörer omsätta det i en handlingsplan	Påbörjad	Den sista och tredje delen i medborgardialogen, de s.k. rundabordskonferenserna, runt om i 14 olika områden i Uppsala genomfördes under april-juni. Övriga förvaltningar bidrog med funktionärer i detta arbete. Två sammanfattande rapporter finns framtagna. En avseende kommunövergripande resultat och en avseende skillnader mellan olika områden. Rapporterna bildar underlag för framtagande av handlingsplan. Arbete med framtagande av handlingsplan beräknas vara klart under andra kvartalet 2018.

(Målområde 5) Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete			
Nämndmål: I Uppsala ska det finnas en mångfald av boendeformer för äldre	Ta fram planeringsunderlag, utveckla och samverka med andra aktörer kring utbud och behov av alternativa boendeformer för äldre, främst s.k. mellanboendeformer som trygghets- och seniorbostäder	Påbörjad	Genomlysning av utbudet av trygghets- och seniorbostäder i kommunen har tagits fram. Målet är att under året/början av 2018 utveckla dessa till strategiska planeringsunderlag samt att fördjupa samverkan med externa parter i frågan. Bostadsförsörjningsplan/lokalförsörjningsplan tas fram i samverkan med SBF under 2018. Åtgärden beräknas vara färdig under år 2018
	Se över regelverk och praxis samt subventioner till trygghetsbostäder	Påbörjad	En mindre översyn av nämndens kriterier för trygghetsbostäder har påbörjats och denna revidering förväntas antas av nämnden i februari 2018. En mer omfattande översyn av regelverk och praxis kommer att påbörjas därefter och förväntas färdigställas under hösten 2018. Åtgärden beräknas vara färdig under år 2018.
	Fortsätta arbetet med implementering av IBIC och personcentrerad vård och omsorg samt den egna uppföljningen av äldres och anhörigas upplevelser av inflytande och egenmakt	Färdig	IBIC-gruppen arbetar enligt plan och under hösten har ytterligare tre personer i gruppen gått Socialstyrelsens processledarutbildning. Översyn av arbetsätt för individuppföljning i utförandet av insatser är påbörjad. Tre personer har deltagit i utbildning för en fördjupad jämställdhetsanalys och har inom ramen för denna genomfört en analys av biståndshandläggningen i form av dokumentationsgranskning. En förvaltningsövergripande grupp för erfarenhetsutbyte gällande jämställd biståndsbedömning har genomfört möten under hösten.
	Fortsätta utvecklingen av tydlig information och relevanta jämförelsemått, med syftet att underlätta för medborgaren att göra informerade val.	Påbörjad	Åtgärden är påbörjad och beräknas vara färdig under 2018. För jämförelseverktyget "Hitta och jämför", finns förslag på kvalitetsmått framtaget som ytterligare kommer att bearbetas under 2018 inför webbpublicering.
	Fortsätta det särskilda utvecklingsarbetet kring psykisk hälsa hos äldre	Färdig	Regelbundna utbildningar i Första hjälpen till psykisk hälsa äldre samt kurser Äldre med risk/missbruk har genomförts. Avslutningskonferens har genomförts. Arbetet fortsätter under 2018, bl.a. inom ramen för Närvårdssamverkan Uppsala och nämndens verksamhetsplan.
	Fortsätta det särskilda utvecklingsarbetet och samverkan med övriga sociala nämnder kring att förebygga drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk	Färdig	Checklistor och processkartor gällande att upptäcka och förebygga missbruk är fastställda och implementerade.

(Målområde 7) Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov	Utifrån en systematisk genomlysning av organisation, ansvarsfördelning, arbetsformer och standard på vård- och omsorgsboenden identifiera förbättringsområden och ta fram en strategisk utvecklingsplan	Stoppad	Åtgärden är stoppad. Äldreförvaltningen saknar resurser att genomföra en så omfattande genomlysning.
	Utreda möjligheten och förutsättningarna till att öppna ett HBTQ certifierat äldreboende i Uppsala	Stoppad	Utredning uppskjuten för ställningstagande inom ramen för verksamhetsplanarbetet 2018.
	Utreda om och i så fall hur insatser och beslut fördelas och skiljer sig utifrån kön	Färdig	Utredning är färdigställd inom ramen för den fördjupade jämställdhetsanalysutbildningen och rapporterad till avdelningen för social hållbarhet KLK.
	Utveckla arbetsformer för att säkra en jämställd biståndsbedömning.	Färdig	Utfall av genomförd dokumentationsgranskning 2017 visar att metodstöd för handläggning av behov av insatser (IBIC) stödjer en jämställd biståndsbedömning.
	Pröva olika välfärdstekniska hjälpmedel	Påbörjad	Tillsynsprojektet är omdöpt till projekt Tyst trygghet och ingår i treårigt Vinnova-samarbetsprojekt med Skellefteå och Kiruna kommuner (internet of things inom vård och omsorg i Skellefteå). Pågår till halvårsskiftet 2020. Inom projekt tyst trygghet har behovsinventering på två boenden genomförts. Nio innovationsgrupper varav åtta från ÄLF arbetar med identifierade utmaningar inom nämndens verksamheter. Ur detta arbete kan nya behov av välfärdsteknologiska lösningar framkomma (Resultat under 2018).
	Att tillsammans med omsorgsnämnden inrätta ett omsorgspris i Uppsala kommun (KF 29 september 2014 § 195)	Färdig	Modell för omsorgspris framarbetad i samverkan med omsorgsnämnden och socialnämnden och antagen i samtliga tre nämnder. Första tillfället för utdelande av pris beräknas till juni 2018.
Nämndmål: Äldre invånare ska få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov	Kartlägga språkbakgrunder hos personal och brukare	Ej påbörjad	Åtgärden är ej påbörjad. Intention har funnits att undersöka möjligheten och lämpligheten att inkludera frågor om språkkunskap/språkbakgrund hos personal och brukare i tertialen till utförarna. I dagsläget pågår inget aktivt arbete med tertialen som är vilande. Åtgärden ingår fortsatt i nämndens verksamhetsplan 2018-2020
Nämndmål: Äldre invånarens egna resurser ska tas tillvara och de ska kunna leva ett oberoende liv	Fortsätta det särskilda utvecklingsarbetet och samverka med övriga sociala nämnder kring att förebygga våld i nära relationer	Färdig	Enligt projektplanering genomförs regelbundna utbildningar i Första hjälpen till psykisk hälsa äldre samt kurser Äldre med risk/missbruk. En ytterligare konferens har genomförts för att öka kunskap om psykisk (o)hälsa hos äldre. Samverkansarbetet utgår från tidigare framtagna process och handbok för att förebygga våld i nära relationer. Metodstöd/checklista för det dagliga arbetet är framtagna och implementerade.

Nämndmål: Äldrenämndens egenregiverksamhet ska vara en förebild vad det gäller att kostnadseffektivt tillhandahålla vård och omsorg med hög kvalitet	Utveckla arbetssätt och arbetsformer för att stärka egenregin som föredöme och riktmärke för andra utförare och samarbetspartners	Påbörjad	Omcertifiering av egen regin via extern revision genomförd. Tvådagarsutbildningar i tjänstedesign har genomförts i samarbete med Oxelösunds kommun och Region Uppsala. Ungefär 15 medarbetare och chefer/nyckelpersoner har deltagit. Nio innovationsgrupper varav åtta från ÄLF arbetar med identifierade utmaningar inom nämndens verksamheter. Ur detta arbete kan nya behov av välfärdsteknologiska lösningar framkomma (Resultat under 2018). Projektansökan till ESF är påbörjad för att kunna bygga på arbetet med utbildningar/träningsprojekt inom innovation.
(Målområde 8) Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället	Genomföra rådslaget (medborgardialogen) med äldre 60+ och i samverkan med övriga förvaltningar och aktörer omsätta det i en handlingsplan	Påbörjad	Åtgärden är påbörjad och beräknas vara färdig 2018. Den sista och tredje delen i medborgardialogen, de s.k. rundabordskonferenserna, runt om i 14 olika områden i Uppsala genomfördes under april-juni. Övriga förvaltningar bidrog med funktionärer i detta arbete. Två sammanfattande rapporter finns framtagna. En avseende kommunövergripande resultat och en avseende skillnader mellan olika områden. Rapporterna bildar underlag för framtagande av handlingsplan. Arbete med framtagande av handlingsplan beräknas vara klart under andra kvartalet 2018.
	Utreda former, villkor och finansiering för möjliga partnerskap med förenings- och näringsliv kring att erbjuda hälsofrämjande aktiviteter för äldre	Påbörjad	Åtgärden är påbörjad och beräknas vara färdig 2019. Arbetet med att målgruppsanpassa träffpunkterna har inkluderats i arbetet med utredning om nämndens öppna förebyggande insatser. Arbete inleds under början av år 2018 med denna mer omfattande utredning.
	Medverka i kommunövergripande översyn av samverkan mellan kommun och föreningsliv	Färdig	Äldreförvaltningen har varit delaktig i framtagandet av den kommunövergripande utredningen. Äldrenämnden kommer att delta i det fortsatta arbetet med implementeringen av utredningens rekommendationer. 2018 kommer nämnden även att delta i revidering av den lokala överenskommelsen (LÖK).
(Målområde 9) Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala	Medverka i det fortsätta genomförandet av heltidsreformen	Färdig	Alla medarbetare anställs på heltid sedan årsskiftet.

Stärka möjligheterna till ett nära ledarskap och medarbetarnas möjligheter till inflytande och delaktighet inom nämndens verksamhetsområde.	Färdig	Områdeschefer på avdelning för förebyggande och jour och boende infört. Områdeschefer inom avdelningen för hemvård beräknas införas under första kvartalet 2018. Enkät (OSA) genomförd och resultaten återkopplad till chefer som besvarat denna under hösten som la in eventuella brister i en handlingsplan. Aktiviteten Innovation Day har planerats och genomförts med syfte att hitta nya innovativa sätt att bli en ännu mer attraktiv arbetsgivare. Arbetet genomförs i samverkan mellan Uppsala universitet och Region Uppsala och finansierades via EU-medel. Under dagen arbetade blandade grupper av studenter tillsammans med medarbetare från Uppsala kommun.
Utveckla den verksamhetsförlagda utbildningen och nämndens samarbete med arbetsförmedling och utbildningsanordnare.	Färdig	Statistik gällande pensionsavgångar har tagits fram. Planeringen inför deltävling i januari 2018 är klar där två elever från Uppsala deltar. Yrkes-SM går av stapeln i 25-27 april 2018. Uppsala kommun kommer att ha en egen monter liksom Vård- och omsorgscollege. KIVO-projektet pågår. Mall/lathund till chefer klar och skickas ut i januari. Avtal med samtliga gymnasieskolor och KOMVUX angående samverkan gällande arbetsplatsförlagt lärande är klara och gäller fr o m 2018-01-01. Avtalet med Uppsala universitet angående den verksamhetsförlagda utbildningen är klart och gäller fr o m 2018-01-01.
Utveckla arbetsmiljöarbetet utifrån Arbetsmarknadsstyrelsens föreskrift om psykosocial arbetsmiljö inom nämndens verksamhetsområde.	Färdig	Enkät är besvarad av chefer och insatser görs efter behov.
Utveckla arbetet med schemaläggning inom egenregion	Färdig	Införande av Bemanna smart har genomförts 1/10-31/12 i samtliga verksamheter i egen region.
Nämnden har inga strukturella löneskillnader på grund av kön och bevakar detta fortsatt vid löneöversyn.	Färdig	Löneanalys visar på resultatet att strukturella löneskillnader ej föreligger på kommunövergripande nivå i kommunen. Löneanalys på förvaltningsspecifik nivå tas ej fram.
Se åtgärder ovan samt därutöver ta fram en aktuell kompetensförsörjningsplan.	Färdig	Kompetensförsörjningsplan framtagen innefattande förslag på aktiviteter. Implementering av planen är påbörjad

	Se över nämndens arbetsplatser utifrån ett tillgänglighetsperspektiv	Väntar	Valet har gjorts att skjuta åtgärden på framtiden av prioriteringsskäl i omorganisationsarbetet, planeras preliminärt till 2018. Hanteras inom ramen för nämndens verksamhetsplan för 2018 och uppdrag "I ökad utsträckning agera för en inkluderande arbetsmarknad" under mål 9, i samverkan med KLK.
	Integrera funktionshinderperspektivet i nämndens nya kompetensförsörjningsplan	Färdig	I avdelningen för boende finns ett prioriterat område att nyttja daglig verksamhet/trainees i olika sysslor i verksamhet där det är möjligt. I avdelningen för hemvård tar man emot praktikanter i välfärdsanställningar och från Navet. Avdelningen för förebyggande och jour har påbörjat planering för en daglig verksamhetsgrupp om ca 10 personer som ska hämta använda hjälpmedel hos brukare. Verksamheten kommer att starta under tredje kvartalet 2018 i samband med att flera verksamheter inom avdelningen för förebyggande och jour flyttar ihop i nya lokaler.
Kvarvarande uppdrag (från 2016 eller tidigare)	KVARVARANDE UPPDRAG: Att se över och eventuellt förnya hjälpmedlen i syfte att säkerställa att de svarar mot brukarnas behov.	Ej påbörjad	Uppdraget är inte påbörjat p g a oklarheter i ansvarsfördelning och resursbrist. Uppdraget kommer att hanteras och rapporteras under 2018 som kvarvarande uppdrag för nämnden.
	KVARVARANDE RIKTAD SATSNING: En fortsatt satsning på rehabiliteringsteam för att långsiktigt minska behovet av äldreomsorgsinsatser.	Färdig	Uppdraget är färdigt. Projekt översyn av rehabkedjan avslutat 31/12 2017. Slutrapport lämnas i mitten av januari. Införande av Trygg Hemgång planeras att ersätta rehabteamet
	KVARVARANDE RIKTAD SATSNING: En fortsatt utveckling av tydlig information och relevanta jämförelsemått baserade på kvalitetsmätningar, med syftet att underlätta för medborgaren att göra informerade val.	Påbörjad	Uppdraget är påbörjat och beräknas vara färdigt under 2018. Översyn och uppdatering av informationsmaterial är klart. När det gäller "Hitta och jämför", finns förslag på kvalitetsmått framtaget som ytterligare kommer att bearbetas under 2018 inför webbpublicering.

Handläggare
Bo Engström, planchef

Datum
2018-01-18

Diarienummer
ALN-2016-0247

Internkontroll under 2017

Inledning

I samband med framtagandet av internkontrollplanen för äldrenämnden inför verksamhetsåret 2017, gavs planen en betydligt mer stringent form än tidigare. I enlighet med kommunens riktlinjer framgår en tydlig klassificering av risker och likaså beskrivning av planerna för riskernas hantering. Här preciserades olika kontrollområden, kontrollmoment, kontrollmetoder, kontrollansvariga och tidpunkter för rapportering. Se bilagd internkontrollplan för 2017.

I det följande redovisas översiktligt, rangordnat efter riskvärde, hur identifierade risker hanterats och utfallet av genomförda kontrollmetoder och kontrollmoment under det gångna året. Den samlade bedömningen är att internkontrollen genomförts som planerat och utan anmärkning inom sju av åtta riskområden. Inom det område där internkontrollen får anmärkning planeras insatser under 2018.

Hantering av identifierade risker

1. Neddragning av kommunbidrag

Risk	Riskvärde	Kontrollmoment	Metod	Ansvarig	Tidpunkt
Neddragning av kommunbidrag	12	Balans mot budget	Månadsbokslut och prognos	Direktör	Månadsvis och tertial
Samlad bedömning		Genomfört utan anmärkning			

Äldrenämnden har konsekvent arbetat med resultatförstärkande åtgärder i anslutning till kontrollmoment genom månadsbokslut och prognosarbete. Dock blev det slutliga kommunbidraget något bättre för 2017 jämfört med antagandet vid riskanalysen inför 2017. Likafullt är det ekonomiska läget fortsatt ansträngt. Kontinuerliga översyner pågår kring effektiviseringsmöjligheter inom såväl egenregi som i samarbetet med externa utförare.

2. Heltid som norm

Risk	Riskvärde	Kontrollmoment	Metod	Ansvarig	Tidpunkt
Heltid som norm	12	Schemaläggning Balans mot budget	Personalregister Månadsbokslut och prognos	Avdelningschefer egenregi	Tertial
Samlad bedömning		Genomfört utan anmärkning			

Äldrenämnden har succesivt arbetat med införande av heltid som norm inom egenregin och tjänstemannaförvaltningen under 2017. I de kontrollmoment som förevarit har störst utmaningar framkommit inom egenregins särskilda boenden. Initialt har uppdraget genererat merkostnader och även administrativa utmaningar parallellt med integrering av egenregiverksamheten med äldreförvaltningen.

3. Kompetensförsörjning sjuksköterskor

Risk	Riskvärde	Kontrollmoment	Metod	Ansvarig	Tidpunkt
Kompetensförsörjning sjuksköterskor	12	Bemanningsituation	Avtalsuppföljning, Egen rapportering	Avdelningschef systemstöd och egenregi	Månadsvis och tertial
Samlad bedömning		Genomfört utan anmärkning			

I de kontrollmoment som förevarit har kompetensförsörjningen av sjuksköterskor fortsatt att vara en betydande utmaning. Framförallt avseende att minska användning av hyrpersonal och därmed förbundna kostnader. Olika strategiska initiativ för att bemästra detta har fortsatt aktualitet.

4. Säkerställa bemanning i ny organisation

Risk	Riskvärde	Kontrollmoment	Metod	Ansvarig	Tidpunkt
Säkerställa bemanning i ny organisation	9	Bemanningsituation	Egen rapportering	Avdelningschefer	Månadsvis och tertial
Samlad bedömning		Genomfört utan anmärkning			

Inledningsvis var bemanning och formering av ny ledningsorganisation en betydande utmaning. Byte av förvaltningsdirektör, sjukdom och viss personalomsättning på strategiska funktioner har också skapat viss turbulens och hämmat olika utvecklingsinitiativ under året. På strategisk nivå har bemanningsituationen stabiliserats under senare delen av verksamhetsåret. Kompetensförsörjning och bemanning på operativ nivå inom verksamhetsområdet är fortsatt en utmaning att hantera.

5. Omfattande verksamhetsövergång inom SÄBO

Risk	Riskvärde	Kontrollmoment	Metod	Ansvarig	Tidpunkt
Omfattande verksamhetsövergång inom SÄBO	8	Personal, verksamhetsinnehåll och ekonomi i övertagen verksamhet	Avtalsuppföljning Månadsbokslut och prognos	Avdelningschef systemstöd	Tertial 2 och 3
Samlad bedömning		Genomfört utan anmärkning			

En större upphandling som slutade i rättstvist, fick avbrytas och, medförde övergång av flera boenden till egenregiverksamhet. Vid kontrollmoment kring detta framkom bl.a. tillkommande kostnader på grund av eftersatt underhåll. Däremot kom lednings- och bemanningsutmaningarna att hanteras på ett positivt sätt.

6. Fördröjning i egen strategi för att möta ändrade utskrivningsrutiner, översyn gränssnitt kommun/landsting

Risk	Riskvärde	Kontrollmoment	Metod	Ansvarig	Tidpunkt
Fördröjning i egen strategi för att möta ändrade utskrivningsrutiner, översyn gränssnitt kommun/landsting	6	Revidering riktlinjer och rutiner kring utskrivning Kostnader för utskrivningsklara	Egen rapportering Månadsbokslut och prognos	Avdelningschef systemstöd	Tertial 2 och 3
Samlad bedömning		Genomfört utan anmärkning			

Förberedelsearbetet inför en förväntad ökad utskrivning från slutenvård, med kortare tidsfrister, inleddes direkt på det nya året. Det kombinerades också med ett eget utvecklingsprojekt med ambition att i ökad utsträckning kunna erbjuda en trygg hemgång för äldre. Revidering av riktlinjer och rutiner har genomförts enligt plan.

7. Systemhaverier

Risk	Riskvärde	Kontrollmoment	Metod	Ansvarig	Tidpunkt
Systemhaverier (t.ex. avseende larm)	6	Systemens tillförlitlighet	Egenkontroll och tillsyn	Avdelningschef förebyggande och jour, KLK - IT	Tertial
Samlad bedömning		Genomfört utan anmärkning			

För att minska sårbarhet har översyner pågått kring systemlösningar, vilka bl.a. föranleder övergång till digitala trygghetslarm under 2018. En handlingsplan har tagits fram för att tydliggöra rutiner vid systemhaverier.

8. Oegentligheter, mutor och jäv

Risk	Riskvärde	Kontrollmoment	Metod	Ansvarig	Tidpunkt
Oegentligheter, mutor och jäv	6	Kompetens och kunskap kring regelverk och etiska koder	Egenkontroll och tillsyn	Direktör	Årsbokslut
Samlad bedömning		Genomfört med anmärkning			

Någon systematisk genomlysning och/eller utbildningsinsats kring kompetens och kunskap kring regelverk och etiska koder har ej genomförts under verksamhetsåret. Det innebär samtidigt inte att frågor kring oegentligheter, mutor och jäv inte uppmärksammats inom nämndens verksamhetsområde. En mer systematisk insats planeras på detta område under kommande verksamhetsår 2018.

Internkontrollplan för äldre nämnden 2017

Process/rutin/system (riskbeskrivning)	Riskvärde	Kontrollområde V = Verksamhetskontroller R = Kontroll av system och rutiner E = Kontroll efterlevnad policy, regler F = Finansiell kontroll K = Oegentligheter och jäv	Kontrollmoment (vad?)	Kontrollmetod (hur?)	Kontrollansvarig (vem?)	Tidpunkt för rapportering (när?)
Neddragning av kommunbidrag	12	F	Balans mot budget	Månadsboks slut och prognos	Direktör	Månadsvis och tertial
Heltid som norm	12	F, E	Schemaläggning Balans mot budget	Personalregister Månadsboks slut och prognos	Avdelningschefer egenregi	Tertial
Kompetensförsörjning sjuksköterskor	12	V, R, E	Bemanningssituation	Avtalsuppföljning, Egen rapportering	Avdelningschef systemstöd och egenregi	Månadsvis och tertial
Säkerställa bemanning i ny organisation	9	V, E	Bemanningssituation	Egen rapportering	Avdelningschefer	Månadsvis och tertial
Omfattande verksamhetsövergång inom SÄBO	8	V, E, F	Personal, verksamhetsinnehåll och ekonomi i övertagen verksamhet	Avtalsuppföljning Månadsboks slut och prognos	Avdelningschef systemstöd	Tertial 2 och 3
Fördröjning i egen strategi för att möta ändrade utskrivningsrutiner, översyn gränssnitt kommun/landsting	6	V, R, F	Revidering riktlinjer och rutiner kring utskrivning Kostnader för utskrivningsklara	Egen rapportering Månadsboks slut och prognos	Avdelningschef systemstöd	Tertial 2 och 3
Systemhaverier (t.ex. avseende larm)	6	V, R	Systemens tillförlitlighet	Egenkontroll och tillsyn	Avdelningschef förebyggande och jour, KLK - IT	Tertial
Oegentligheter, mutor och jäv	6	K	Kompetens och kunskap kring regelverk och etiska koder	Egenkontroll och tillsyn	Direktör	Årsboks slut